

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (2540 : 16) นับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทยที่มีการบัญญัติเรื่องการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรมในหลายมาตรา โดยเริ่มจากสาระสำคัญที่บรรจุไว้ในมาตรา 78 ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งพาตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่น ได้เองพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดทั้ง โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และในหมวด 9 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 284 (2540 : 73) บัญญัติว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลาย ย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542 : 15-16) หมวด 4 ว่าด้วยเรื่อง แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 30 (4) ได้กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2544 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ และในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2549 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า ทั้งนี้ โดยการเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และโดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 213-214) สาระสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกบัญญัติให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยนอกจากจะบัญญัติในเรื่องความเป็นอิสระทางการเงินและการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ในมาตรา 283 วรรคสี่ยังกำหนดให้ต้องมีการตรากฎหมายรายได้

ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ตามลักษณะของภาษีแต่ละชนิด การจัดสรรทรัพยากรในภาครัฐและการมีรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่ายตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น สถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ

เนื่องจากหัวใจของการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local government) คือ การจัดทำบริการสาธารณะ (Public service) และจะสามารถบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ปัจจัยทางการคลังก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ท้องถิ่นต้องสามารถจัดหารายได้ให้เพียงพอต่อการจัดทำบริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ซึ่งแหล่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 ประเภท ได้แก่ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ฯลฯ รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ เช่น ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ภาษีรถยนต์ ภาษีสรรพสามิต ฯลฯ รายได้ที่รัฐแบ่งให้ ซึ่งเก็บจากภาษีที่ร่วมกันระหว่างรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ รายได้จากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล แบ่งออกเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เพื่อนำมาใช้ในการทำภารกิจของท้องถิ่น ตั้งแต่การดูแลทำความสะอาด สร้างและซ่อมบำรุงถนนหนทาง ทางระบายน้ำ การดูแลสภาพสิ่งแวดล้อม สวนสาธารณะ สนามกีฬา การศึกษา การช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ

ดังนั้น องค์กรปกครองท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นจะต้องมีรายได้ที่เพียงพอที่จะนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการหน้าที่ที่เป็นการจัดหาบริการสาธารณะให้กับประชาชน ในท้องถิ่น แต่ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่เกิดขึ้นกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นของไทย คือ การจัดเก็บเงินภาษีสามารถจัดเก็บได้ล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 3431 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2552 เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเร่งรัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี พัฒนาคความรู้ความสามารถและขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สร้างความเข้าใจกับประชาชนผู้เสียภาษี ว่าจำนวนเงินที่ได้จากการเสียภาษี ของประชาชนจะนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น และพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยรวม และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ

ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อได้รับรู้ข้อเท็จจริงและสร้างแรงจูงใจให้ยอมรับการเสียภาษีมากขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นหนึ่งให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (2537 : 1) ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2539 เขตการปกครอง ประกอบไปด้วยหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 14 หมู่บ้าน มีเนื้อที่ในเขตรับผิดชอบทั้งหมด ประมาณ 40.25 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 25,156.25 ไร่ จากสถิติข้อมูลรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา ประจำปีงบประมาณ 2555 ปรากฏดังนี้ รายได้รวมทั้งสิ้น 29,078,834.65 บาท ประกอบด้วย รายได้ที่จัดเก็บเอง จำนวน 520,323.97 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.79 รายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้ จำนวน 6,514,724.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.40 รายได้ที่รัฐแบ่งให้ จำนวน 2,567,584 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.83 และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จำนวน 19,476,202 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.98 (องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา. 2555) แสดงให้เห็นว่า รายได้ที่จัดเก็บเองมีสัดส่วนที่น้อยที่สุด เมื่อเทียบกับรายได้ทั้งหมดที่องค์การบริหารส่วนตำบลโหราได้รับ และในส่วนของรายได้ที่จัดเก็บเองประกอบไปด้วยรายได้หมวดภาษีอากร หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต หมวดรายได้จากทรัพย์สิน หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด หมวดรายได้จากทุน และในส่วนของผู้ที่ศึกษาสนใจศึกษาคือรายได้หมวดภาษีอากร ประกอบไปด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีม้าทุ่งท้องที่ ภาษีป้าย เป้าหมายการจัดเก็บตามทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีในปี 2555 จำนวนเงินรวมทั้ง 3 ภาษี จะต้องจัดเก็บได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นจำนวนเงิน 108,183.80 บาท จำนวนทั้งสิ้น 1,611 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 (องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา. 2555) แต่ในสภาพความเป็นจริง เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการจัดเก็บภาษีตามที่กฎหมายกำหนด องค์การบริหารส่วนตำบลโหราสามารถจัดเก็บภาษีได้เพียง จำนวน 71,286.79 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.89 จัดเก็บได้จำนวน 1,351 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.86 ของผู้เสียภาษีทั้งหมด ในส่วนที่จัดเก็บได้ล่าช้ากว่าที่กฎหมายกำหนดเป็นจำนวนเงิน 36,897.01 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.10 จำนวน 260 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.14 (รายงานผลการติดตามและประเมินผลการจัดเก็บภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา. 2555 : 1) เป็นที่น่าสนใจว่า องค์การบริหารส่วนตำบลโหรายังขาดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในประเภทภาษีที่องค์การบริหารส่วนตำบลโหรามีอำนาจจัดเก็บเอง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานขององค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าในการนำเงินไปจัดทำบริการสาธารณะให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ นั้นเป็นการสะท้อนให้เห็นความจริงที่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา ยังมีความสามารถในการจัดเก็บภาษีได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ และองค์การบริหารส่วนตำบลโหรายังต้องใช้ความพยายามในการเร่งรัดการจัดเก็บภาษีให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละประเภทภาษี และถึงแม้ว่าในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลโหรายัง

พึ่งพาตนเอง ไม่ได้ในเชิงการจัดหารายได้ จำต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลในอัตราที่สูง จึงจะเพียงพอต่อรายจ่ายขององค์กรตลอดปีงบประมาณ แต่สิ่งที่ท้องถิ่นต้องตระหนักคือการพยายามเร่งรัดการจัดเก็บเงินภาษีให้เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ท้องถิ่นมีอำนาจกระทำได้

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ศึกษาต้องการทราบว่า มีเหตุปัจจัยใดบ้างที่สามารถจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีก่อนกำหนดและจ่ายเงินภาษีหลังกำหนด ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติของระบบการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพแก่การจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่นต่อไป

คำถามการศึกษา

1. ปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการจ่ายเงินภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ปัจจัยใดบ้างที่สามารถจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ดได้
3. ประชาชนมีข้อเสนอแนะอย่างไร ในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลโหราให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพ

สมมุติฐานการศึกษา

ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจ่ายเงินภาษี ด้านอัตราการจัดเก็บภาษี ด้านแนวทางในการจัดเก็บภาษี ด้านการให้บริการ และด้านความตระหนักในการเสียภาษีอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่สามารถจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้

ขอบเขตการศึกษา

เพื่อให้การศึกษารั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2543 : 274 ; พูนศรี สงวนชีพ และ พงศ์สิทธิ์ ศรีสมทรัพย์. 2538 : 215 ; เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. 2552 : 71)

1.1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจ่ายภาษี

1.1.2 อัตราการจัดเก็บภาษี

1.1.3 แนวทางในการจัดเก็บภาษี

1.1.4 การให้บริการ

1.1.5 ความตระหนักในการเสียภาษี

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ สภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบไปด้วย

1.2.1 ประชาชนจ่ายเงินภาษีก่อนกำหนด คือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จ่ายก่อนวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ของทุกปี ภาษีป้ายจ่ายก่อนวันที่ 31 มีนาคม ของทุกปี และภาษีบำรุงท้องที่จ่ายก่อนวันที่ 30 เมษายน ของปี

1.2.2 ประชาชนจ่ายเงินภาษีหลังกำหนด คือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม เป็นต้นไป ภาษีป้ายจ่ายตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน เป็นต้นไป และภาษีบำรุงท้องที่จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม เป็นต้นไป

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา ในปี 2555 จำนวน 1,611 คน ประกอบด้วย (รายงานผลการติดตามและประเมินผลการจัดเก็บภาษีองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา. 2555 : 1)

2.1.1 ผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่	จำนวน 1,437 คน
2.1.2 ผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน	จำนวน 152 คน
2.1.3 ผู้เสียภาษีป้าย	จำนวน 22 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ปี 2555 จำนวน 1,611 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 321 คน ตามวิธีคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโรยามาเน่ (Yamane. 1973 : 725 ; อ้างใน ไพศาล วรคำ. 2556 : 101) แล้วทำการกระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

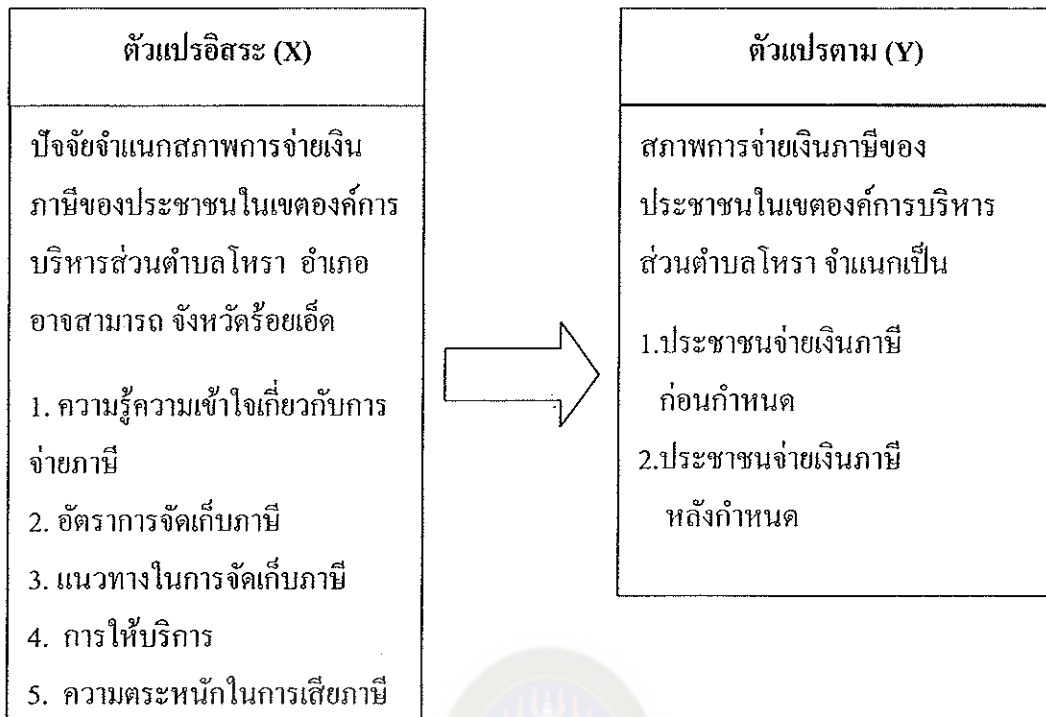
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลา 8 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2556 ถึงเดือน กรกฎาคม 2557

กรอบแนวคิดการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากเอกสาร ตำรา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งน่าจะเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา จึงได้นำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

1. ปัจจัยจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชน โดยทำการศึกษาจาก 5 ปัจจัย ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจ่ายภาษี อัตราการจัดเก็บภาษี แนวทางในการจัดเก็บภาษี การให้บริการ ความตระหนักในการเสียภาษี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2543 : 274 ; พูนศรี สงวนชีพ และ พงศ์สิทธิ์ ศรีสมทรัพย์. 2538 : 215 ; เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. 2552 : 71)

2. สภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา ประกอบไปด้วย ประชาชนจ่ายเงินภาษีก่อนกำหนดและประชาชนจ่ายเงินภาษีหลังกำหนด เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถมองเห็นภาพอย่างเป็นระบบ จึงได้สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้เป็นแผนภาพที่ ดังนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นิยามคำศัพท์เฉพาะขึ้นเพื่อให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ดังนี้

1. การจัดเก็บภาษี หมายถึง กระบวนการที่รัฐจัดเก็บเงินภาษีอากรจากรายกรเพื่อใช้เงินไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยประชาชนจะได้รับประโยชน์ในทางอ้อม

2. สภาพการจ่ายเงินภาษี หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษี สละเงินเพื่อมอบให้รัฐจัดเก็บเป็นเงินภาษีอากร โดยรัฐจะใช้จ่ายเงินไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

2.1 ประชาชนจ่ายเงินภาษีก่อนกำหนด หมายถึง ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จ่ายก่อนวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ของทุกปี ภาษีป้ายจ่ายก่อนวันที่ 31 มีนาคม ของทุกปี และภาษีบำรุงท้องที่จ่ายก่อนวันที่ 30 เมษายน ของทุกปี

2.2 ประชาชนจ่ายเงินภาษีหลังกำหนด หมายถึง ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม เป็นต้นไป ภาษีป้ายจ่ายตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน เป็นต้นไป และภาษีบำรุงท้องที่จ่ายตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม เป็นต้นไป

3. ภาษี หมายถึง เงินตราที่องค์การบริหารส่วนตำบลโหรมีหน้าที่ต้องจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย

3.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง
 อย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องไปกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ

3.2 ภาษีบำรุงท้องที่ หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากเจ้าของที่ดิน ตามราคากลางที่ดินและ
 ตามบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่

3.3 ภาษีป้าย หมายถึง ภาษีที่เก็บจากป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ในการ
 ประกอบการค้า หรือ ประกอบกิจการอื่น เพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้า หรือกิจการอื่นเพื่อหา
 รายได้ไม่ว่าจะแสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษรภาพหรือเครื่องหมายที่เขียนแกะสลักจารึก
 หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

4. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอ
 อาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

5. ปัจจัยจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชน หมายถึง เหตุหรือองค์ประกอบที่มี
 ความสำคัญต่อสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา ได้แก่

5.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจ่ายภาษี หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ
 และกฎหมายภาษีของท้องถิ่น และเกี่ยวกับการจ่ายเงินภาษี ซึ่งมีผลต่อสภาพการจ่ายเงินภาษี การเข้าใจ
 วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษี ประชาชนสามารถจำแนกประเภทของภาษีแต่ละตัวได้ชัดเจน
 ประชาชนทราบเกณฑ์ในการประเมินภาษีทั้งสามประเภท

5.2 อัตราการจัดเก็บภาษี หมายถึง ระดับรายได้สุทธิต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อการจ่ายเงินภาษีของประชาชน การกำหนดเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำที่ต้องเสีย
 ภาษีแต่ละประเภท

5.3 แนวทางในการจัดเก็บภาษี หมายถึง ความสามารถในการจำแนกประเภทภาษีที่
 องค์การบริหารส่วนตำบลโหราจัดเก็บเองได้ซึ่งประกอบไปด้วย ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและ
 ที่ดิน และภาษีป้าย ความเหมาะสมของอัตราภาษีที่เรียกเก็บจากผู้เสียภาษีแนวทางในการจัดเก็บภาษี
 จะต้องมีความเป็นธรรมและมีความเสมอภาค การขอลดหย่อนเงินภาษีและการขอคืนภาษีกรณีที่ไม่
 หน้าที่ต้องเสียภาษีมีความเหมาะสม

5.4 การให้บริการ หมายถึง สภาพการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวก
 สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง มีป้ายบอกสถานที่ ป้ายบอกงานแต่ละงานอย่างชัดเจน สถานที่มีความ
 สะดวกสบาย และมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษีอย่างทั่วถึง มีนโยบายการให้
 รางวัลจูงใจให้มีการชำระภาษี อัตราค่าจ้างของพนักงานผู้จัดเก็บ รายได้มีเพียงพอกับปริมาณงาน
 พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายภาษีอากร เอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน และให้บริการแก่ผู้
 เสียภาษีเป็นอย่างดี มีการติดตามเร่งรัดการจัดเก็บภาษีให้ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

5.5 ความตระหนักในการเสียภาษี หมายถึง จิตสำนึกในการชำระภาษีของประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหราและถือว่าการชำระภาษีเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำทุก ๆ ปี เป็นหน้าที่ของพลเมืองทุกคน รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการเสียภาษีอันเนื่องมาจากการมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอน กระบวนการ และประโยชน์จากการเสียภาษี

ประโยชน์การศึกษา

หลังจากที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เรียบร้อยแล้ว ทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบถึง

1. ทำให้ทราบสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จ่ายก่อนกำหนดและจ่ายหลังกำหนด เพื่อจะนำเสนอผู้บริหารท้องถิ่นในการปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบปัจจัยจำแนกสภาพการจ่ายเงินภาษีของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อจะนำตัวแปรที่สำคัญที่มาเป็นข้อมูลสารสนเทศนำเสนอผู้บริหารท้องถิ่นและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดเก็บภาษี
3. ทำให้ทราบข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ นำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงกระบวนการในการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น